

**Петро Дмитрович
Фомін**

(до 80-річчя від дня народження)

**Petro Dmytrovych
Fomin**

(to the 80-th anniversary)

10 вересня 2019 року виповнилося 80 років відомому хірургу Петру Дмитровичу Фоміну, доктору медичних наук, професору, завідувачу кафедри хірургії №3 Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, академіку НАН України, НАМН України, Української академії наук, заслуженому діячеві науки і техніки України, лауреату Державної премії УРСР та Державної премії України в галузі науки і техніки, Державної премії Кабінету Міністрів України, дійсному члену Нью-Йоркської академії наук, члену Європейського товариства хірургів, Міжнародного наукового комітету Асоціації раку шлунка.

П. Д. Фомін народився в с. Бабеево Темниковського району Мордовської АРСР у селянській родині. Після закінчення школи вступив на лікувальний факультет Томського медичного інституту, який закінчив з відзнакою у 1962 р. У 1962 – 1964 рр. навчався в клінічній ординатурі на кафедрі госпітальної хірургії Томського медичного інституту. Далі працював хірургом-ординатором госпітальної хірургічної клініки під керівництвом академіка АМН СРСР А. Г. Савіних. У 1966 р. був обраний на посаду асистента кафедри госпітальної хірургії Томського медичного інституту. У 1970 р. захистив кандидатську дисертацію на тему: «Загрудинная предфасциальная тонкокишечная энзофагопластика при рубцовой непроходимости пищевода».

У Національному медичному університеті імені О. О. Богомольця працює з 1970 р.: асистент (1970 – 1981), доцент (1981 – 1985), професор (1985 – 1992) кафедри хі-

рургії. У 1984 р. захистив докторську дисертацію на тему: «Восстановительные операции и их последствия при рубцовой непроходимости пищевода». З 1992 р. по теперішній час – завідувач кафедри хірургії №3 Національного медичного університету імені О. О. Богомольця.

П. Д. Фомін – учень академіка А. Г. Савіних, професора В. С. Рогачової, члена-кореспондента НАН України і НАМН України професора В. Д. Братуся. Як учений-хірург він зробив суттєвий внесок у наукове обґрунтування та розроблення нових методів діагностики і лікування доброякісної та злоякісної патології стравоходу, шлунково-кишкової кровотечі, захворювань жовчовивідних шляхів та інших органів черевної порожнини. Під його керівництвом працює перший в Україні Київський міський центр невідкладної допомоги хворим із шлунково-кишковими кровотечами, створений професором В. Д. Братусем.

На П. Д. Фоміна покладено значний обсяг лікувально-консультативної роботи по лінії МОЗ України. Як консультант Медичного управління при Державному управлінні справами він виконує найбільш складні оперативні втручання.

П. Д. Фомін – автор та співавтор більш як 700 наукових праць, опублікованих у 87 вітчизняних та зарубіжних виданнях, 68 авторських свідоцтв та патентів України на винаходи, 15 раціоналізаторських пропозицій, змістом яких є нові методи діагностики, загальнохірургічні та мініінвазивні ендохірургічні технології оперативних втручань, має 22 дипло-

ми та свідочтва учасника міжнародних, союзних та державних виставок і медичних форумів.

Він був керівником 6 докторських та 21 кандидатської дисертацій з актуальних питань хірургії, підготував 31 клінічного ординатора та магістра з хірургії з числа українців та іноземців. Учні професора П. Д. Фоміна працюють завідувачами, асистентами та доцентами кафедр хірургії в Ужгороді, Києві, Тернополі, головними лікарями, завідувачами хірургічних відділень у Сумах, Ужгороді, Донецьку, Вінниці, головними хірургами ряду областей.

Маючи високу ерудицію, добре володіючи іноземними мовами, Петро Дмитрович завжди бере активну участь, виступаючи з доповідями, у міжнародних форумах хірургів у США, ПАР, Нідерландах, Угорщині, Польщі, Ізраїлі, Великобританії, Німеччині, Бельгії, Франції, Японії, Південній Кореї, Італії. Він виконував показові операції на стравоході у шпиталях ПАР, США, Великобританії, Австрії, Нідерландів.

П. Д. Фомін проводить велику науково-організаційну та громадську роботу як член правління та президії Українського товариства хірургів, заступник голови спеціалізованої вченої ради при Національному медичному університеті імені О. О. Богомольця за спеціальністю «Хірургія», член комісії МОЗ України і МОН України з розроблення освітньо-кваліфікаційних характеристик та Державних стандартів вищої медичної освіти в Україні, член Європейського товариства хірургів, дійсний член Нью-Йоркської академії наук, член редколегій кількох наукових медичних журналів, голова циклової методичної комісії з хірургічних дисциплін Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. У 1992 – 1993 рр. був головним хірургом м. Києва. З 1998 р. – член Експертної ради Вищої атестаційної комісії України. У 2003 – 2014 рр. працював головним хірургом МОЗ України. За визначні наукові досягнення, вагомий внесок у розвиток медичної науки та хірургії П. Д. Фомін у 2003 р. був обраний членом-кореспондентом НАМН України за спеціальністю «Хірургія», у 2011 р. – дійсним членом НАМН України, у 2015 р. – академіком НАН України. З 2015 р. – член Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки.

За цикл наукових робіт «Розробка, теоретичне обґрунтування та клінічне впровадження нових органозберігаючих методів хірургічного лікування кровоточивих виразок шлунка і дванадцятипалої кишки» П. Д. Фоміну у 1990 р. присуджено Державну премію УРСР в галузі науки і техніки, а за заслуги в розвитку медичної науки, активну особисту участь

у підготовці фахівців для охорони здоров'я у 1999 р. указом Президента присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

За значний особистий внесок у розвиток економіки, культури, освіти, охорони здоров'я, соціальної сфери м. Києва нагороджений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (2001, 2008), Почесною грамотою МОЗ України (2014), Грамотою Центрального військово-медичного управління Збройних Сил України (2015). Багаторічна лікарська, науково-педагогічна та громадська діяльність П. Д. Фоміна відзначена подякою Голови Київської міської державної адміністрації (2003). Петро Дмитрович – кавалер ордена князя Ярослава Мудрого III – V ступенів.

За цикл наукових робіт «Фундаментальні дослідження впливу гіпертермії на стан імунітету та розробка нових високоєфективних технологій лікування при гнійно-септичних захворюваннях у серцево-судинній та абдомінальній хірургії» П. Д. Фоміну присуджено Державну премію України в галузі науки і техніки (2008).

Як винятковий лікар-хірург П. Д. Фомін нагороджений відзнакою МОЗ України «Хрест Пантелеймона Цілителя» (2009), орденом святителя Луки Кримського (2011), а також удостоєний нагороди Української православної церкви – ордена святого благовірного князя Київського Ярослава Мудрого (2016). В арсеналі нагород Петра Дмитровича – Європейський орден Миколи Пирогова (2010), заснований Європейською академією природничих наук, та пам'ятна медаль Теодора Більрота (2011).

У 2009 р. П. Д. Фомін обраний почесним професором Тернопільського медичного університету імені І. Я. Горбачевського, у 2012 р. – почесним доктором Російського Національного медико-хірургічного центру імені М. І. Пирогова, у 2017 р. – почесним доктором Киргизько-Російського слов'янського університету. У 2013 р. нагороджений Почесною грамотою Рівненської обласної ради та Золотою медаллю НАМН України «За наукові досягнення», у 2018 р. – медаллю «Народна шана українським науковцям 1918 – 2018» та орденами «Медична слава України», «Єдність і слава», а також Пам'ятною відзнакою імені академіка Олександра Олексійовича Шалімова.

Академік Фомін Петро Дмитрович, талановитий вчений та блискучий хірург, зустрічає свій ювілей, маючи широкі творчі плани та нестримне бажання працювати на розвиток медицини та хірургії в Україні.

*Колектив хірургічної клініки, учні, друзі та вдячні пацієнти
широ вітають шановного Петра Дмитровича з ювілеєм,
бажають міцного здоров'я, радості, подальших творчих успіхів.*

*Редакційна колегія та колектив редакції журналу «Клінічна хірургія»,
приєднуючись до побажань колег, учнів та друзів ювіляра,
зичать йому активного довголіття і нових наукових звершень.*